

Warszawa, 24.05.2007 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-538666-III/06/KD/JJ

Pan
Bogdan Socha
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Pracy i Polityki
Społecznej

W nawiązaniu do mojego wystąpienia z dnia 23 sierpnia 2006 r. pragnę uprzejmie poinformować Pana Ministra, że problem nielegalnego prowadzenia placówek mających na celu zapewnienie całodobowej opieki osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku nadal jest aktualny i niestety pozostaje nierozwiązany.

Przykładem takiego bezprawnego działania jest Dom Opieki nad Osobami Starszymi „Marina” w Szczecinie przy ul. Przestrzennej 29. Rzecznik Praw Obywatelskich od marca 2006 r. monitoruje tę sprawę i mimo znacznego zaangażowania Wojewody Zachodniopomorskiego nie udało się zlikwidować tej nielegalnie prowadzonej placówki. Moim zdaniem sprawa ta wyraźnie wskazuje, że ograniczenie możliwości prowadzenia takiej działalności wyłącznie do kręgu osób spełniających warunki ustawowe i posiadających stosowne zezwolenie wojewody w aktualnym stanie prawnym nie może być skutecznie egzekwowane.

Z informacji będących w posiadaniu Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, że sprawa ta jest także znana Panu Ministrowi (pismo z dnia 27 marca 2007 r., znak: DPS.I.073/6/1149/AŁ/07).

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593 ze zm.) dopuściła możliwość prowadzenia domów pomocy społecznej oprócz jednostek samorządu terytorialnego, kościoła, związków wyznaniowych, organizacji społecznych, fundacji, stowarzyszeń, inne osoby prawne również osoby fizyczne

(art. 57 ust.1 ustawy o pomocy społecznej). Warunkiem jednakże prowadzenia domu pomocy społecznej, w ramach działalności gospodarczej, jest posiadanie na taką działalność zezwolenia wojewody.

Zgodnie natomiast z § 7 ust.1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217 poz. 1837) w związku z art. 57 ust. 3 i 8 i art. 67 ust.2 ustawy o pomocy społecznej, aby uzyskać zezwolenie na prowadzenie domu, należy złożyć wniosek do wojewody wraz z dokumentami, takimi jak: poświadczony odpis z właściwego rejestru albo zaświadczenie z ewidencji działalności gospodarczej, dane osobowe, dokumenty potwierdzające tytuł prawny do nieruchomości, koncepcję prowadzenia placówki, informacje o sposobie finansowania placówki, informacje z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności osoby, która będzie kierowała placówką.

Z powyższego wynika, że osoba mająca zamiar prowadzić działalność gospodarczą w zakresie pomocy społecznej, tj. prowadzenia domu pomocy społecznej, aby zarejestrować taką działalność, nie musi w chwili rejestracji takiej działalności gospodarczej legitymować się stosownym zezwoleniem wojewody.

Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173 poz. 1807 ze zm.) w art. 75 zawiera katalog ustaw, których przepisy reglamentują podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w drodze zezwolenia, licencji lub zgody. Nie ma jednak w tym katalogu ustawy o pomocy społecznej.

Obecny stan prawny zezwala zatem, po uzyskaniu wpisu do ewidencji gospodarczej, na prowadzenie domu pomocy społecznej przez osoby, które nie tylko nie mają zgody wojewody na prowadzenie tego typu działalności, ale ponadto nie spełniają przesłanek określonych w ustawie (mogą to być zatem również osoby karane). Jediną możliwością działania wojewody w takiej sytuacji jest nałożenie, zgodnie z brzmieniem art. 130 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, kary pieniężnej w wysokości 10000 zł.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia domu pomocy społecznej, ze względu na swoją specyfikę, zapewnienie opieki ludziom starszym, niepełnosprawnym, co wiąże się z dodatkowymi

obowiązkami spoczywającymi na osobach ją prowadzącą i ciążący na organach państwa obowiązek kontroli tych placówek, powinna być podejmowana dopiero po uzyskaniu zezwolenia. Pragnę podkreślić, że intencją Rzecznika Praw Obywatelskich nie jest ograniczanie swobody działalności gospodarczej, ale potrzeba objęcia niezbędną opieką osób wymagających szczególnej pomocy państwa.

Działając na podstawie art.16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001r. Nr 14 poz. 147) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości znowelizowania ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej poprzez wprowadzenie zasady, że prowadzenia placówek mających na celu zapewnienie całodobowej opieki osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w zakresie określonym w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.) wymaga uzyskania zezwolenia.

Do wiadomości:

Pan Robert Krupowicz
Wojewoda Zachodniopomorski
ul. Wały Chrobrego 4
70 - 507 SZCZECIN

(do sprawy nr RPO-526451-III/06/JJ)